

6. Onyshchak H. Emergency Distance Language Learning in the Conditions of the COVID-19 Pandemic and War in Ukraine. *Changes and Challenges of Increasing the Quality of Preparation of Prospective Teachers in European Countries*. Žilina: Žilinská univerzita, 2022. С. 102–109.

7. Rezaei M., Davoudi M. The Influence of Electronic Dictionaries on Vocabulary Knowledge Extension. *Journal of Education and Learning*. 2016. Vol. 5. № 3. P. 139–148.

8. Schmitt N. *Researching Vocabulary: A Vocabulary Research Manual*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2010. 386 p.

9. Zhang S., Xu H., Zhang X. The Effects of Dictionary Use on Second Language Vocabulary Acquisition: A Meta-Analysis. *International Journal of Lexicography*. 2021. Vol. 34. № 1. P. 1–38.

10. Амеліна С. М. Методика формування лексичної компетенції майбутніх філологів. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія “Педагогіка і психологія”*. 2014. № 2 (8). С. 131–135.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-348-4-60>

THE APPLICATION OF AI IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Rozvod E. V.

*Candidate of Philological Sciences,
Senior Lecturer at the Applied Linguistics
Department
Lesya Ukrainka Volyn National University
Lutsk, Ukraine*

Розвод Е. В.

*кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри прикладної
лінгвістики
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Недавнім відкриттям розвитку сфери штучного інтелекту став ChatGPT, який підірвав світ технологій та стрімко увійшов у життя людей.

ChatGPT – це нейромережа у форматі чат-бота, розроблена компанією OpenAI. Чат-бот ChatGPT підтримує десятки мов і вміє відповідати на запитання у людській манері. Останнє зумовлено тим, що, крім стандартних навичок нейромережі вивчати та аналізувати величезні масиви даних і робити з них висновки, нейромережа навчається

зворотним зв'язком від людей. Це означає, що бот переймає манеру спілкування та «мислення».

В основі бота лежать мовні моделі англійської, іспанської, італійської, китайської, німецької, української, французької, японської та інших мов. Збільшення кількості даних, пропущених через нейромережу кожною з мов, збільшує її інтелектуальні здібності, підвищує якість відповідей та точність підбору інформації. Слід зазначити, що чат-нейромережа GPT постійно навчається й аналізує, вибудовує логічні ланцюжки та зв'язки. І чим більше інформації він отримує, тим точнішими будуть дані на виході [2].

Схематично це можна зобразити таким чином:

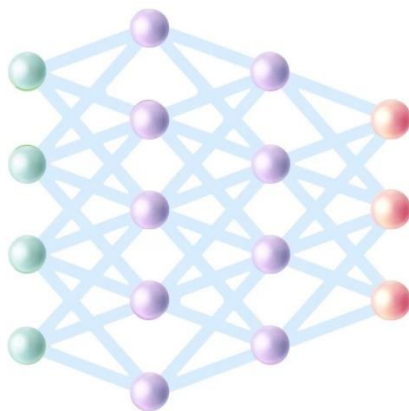
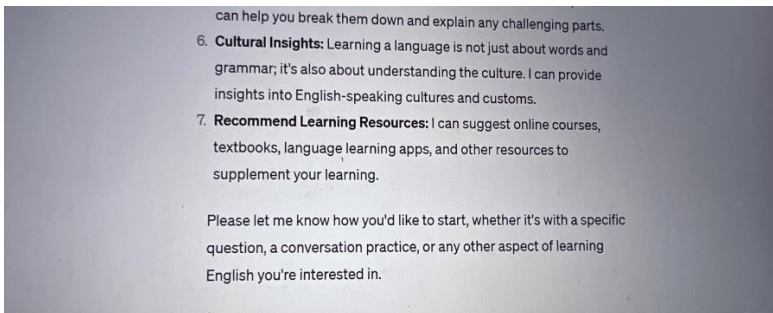
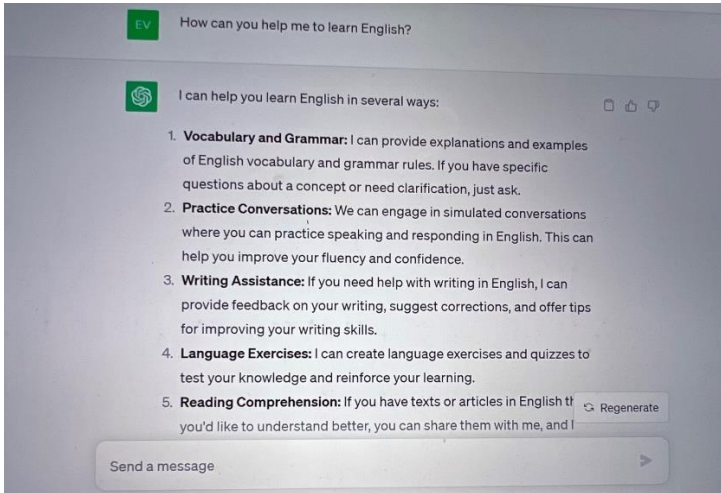

Рис. 1

Технологія чат-ботів є інноваційним і ефективним способом покращення мовних навичок у здобувачів освіти. На відміну від традиційних методів вивчення мови, чат-боти надають персоналізований та інтерактивний досвід навчання [3].

Розглянемо детальніше запит здобувача освіти. Для вивчення англійської мови чат-бот пропонує такі опції:

- ✓ розмовна практика;
- ✓ тренування граматики та словникового запасу;
- ✓ відпрацювання навичок читання та письма;
- ✓ мовні вправи;
- ✓ дослідження лінгвокультурних особливостей;
- ✓ рекомендація ресурсів для навчання.

Ддд

Рис. 2. Приклад запиту здобувача освіти та відповіді чат-бота

Для аналізу відповіді чат-бота на запит здобувача освіти послуговуємось класичним підходом до вивчення мов, оскільки його основою є відома граматико-перекладацька методика. Згідно з цією методикою, мова – система граматичних формул і правил, володіння мовою означає вміння оперувати граматикою і правильно перекладати лексику [1].

Отож, особливу увагу звертаємо на *розмовну практику, тренування граматики та словникового запасу*.

Розмовна практика. Діалог ведеться у форматі листування у реальному часі. Співрозмовник з іншого боку екрану – штучний інтелект. І в цьому є свої переваги:

✓ якщо здобувач не встигає відповісти на запитання – листування стане на паузу;

✓ якщо здобувач зробив вагому помилку – діалог піде не в те русло, але страх засудження не візьме гору над ним, як це іноді буває у спілкуванні з живою людиною, адже нейромережа не здатна на почуття. Слід зазначити, що останній пункт легко обернути на користь здобувача освіти. Є опція попросити у чат-бота пояснити, що не так. Через те, що бот працює в реальному часі, імітуючи діалог – є можливість уточнювати під час розмови кожен незрозумілий елемент. Якщо частина пояснення була не зрозумілою, потрібно попросити нейромережу, наприклад, описати правило простішою англійською або перекласти незрозумілу частину тексту знайомою мовою.

Тренування граматики. Якщо виникли труднощі з розумінням граматики або правил, ChatGPT надасть пояснення з прикладами. Нейромережа видає лише інформацію, про яку був запит – це допомагає дозувати отриману інформацію. Для початку можна запитати про правило, яке цікавить:

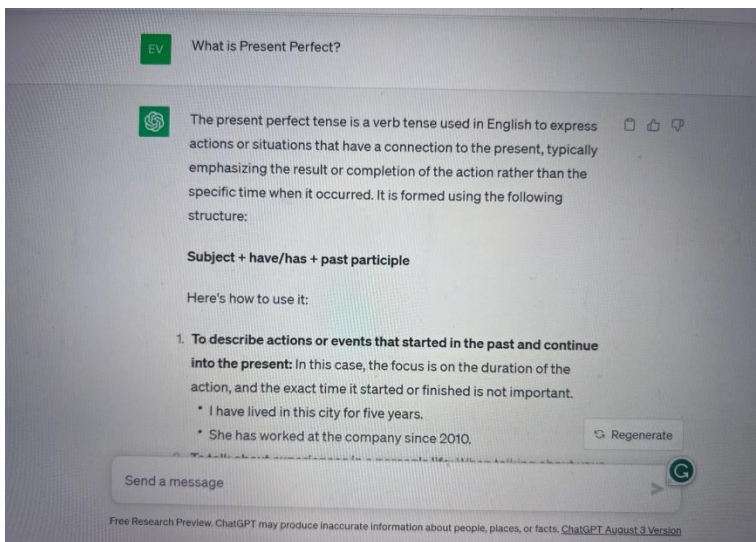
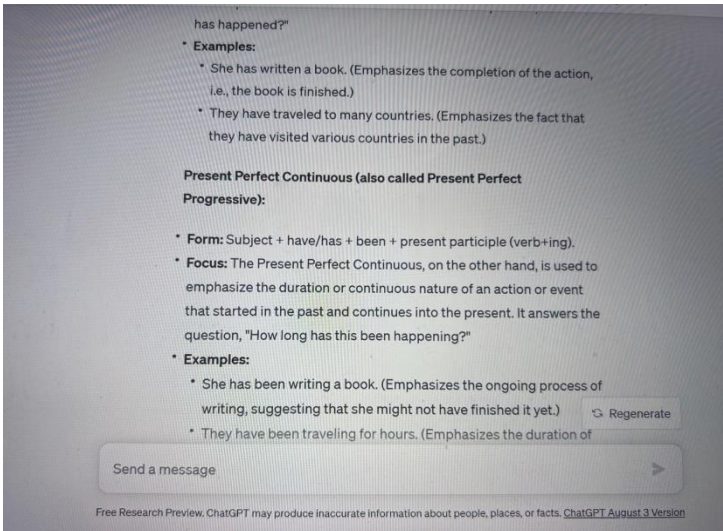
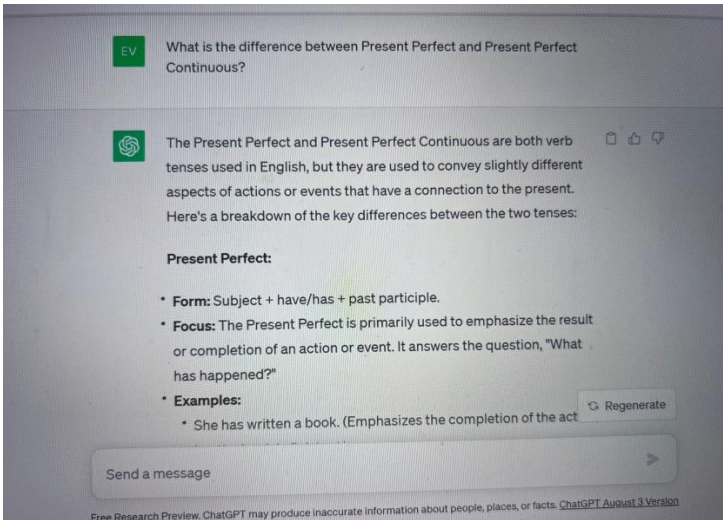
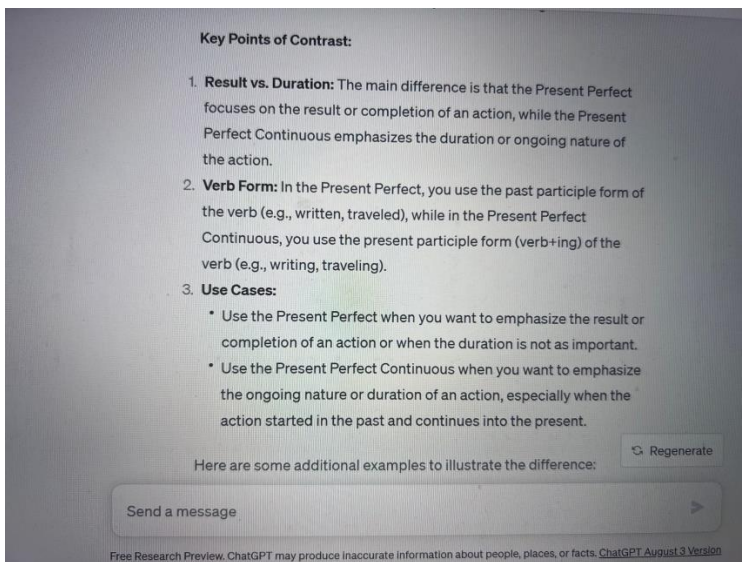

Рис. 3. Приклад граматичного правила

Чат-бот також пояснює різницю між використанням часових форм, зазначивши ключові моменти:

Тренування словникового запасу. Чат-бот GPT надає детальне тлумачення слів із прикладами застосування, головне правильно поставити запитання. Якщо запитати, до прикладу, «що таке костюм» – нейромережа відповість, що є декілька значень поняття «костюм», які залежать від використаного контексту. Якщо запит деталізувати і запитати про приклади застосування у мові – тоді відповідь міститиме речення, що описують життєві ситуації через різні граматичні конструкції.

Отже, підсумовуючи вищезазначене можемо стверджувати, що використання чату-нейромережі у вивченні англійської мови має низку переваг і недоліків.

Почнемо з плюсів застосування чат-бота:

✓ Чат-бот імітує природну мову, оскільки в базі зберігається безліч матеріалів різними мовами світу. Таким чином, нейромережа вміє будувати правильні речення шляхом вибудовування логічних ланцюжків.

✓ Чат-бот не вміє підтримувати розмову, лише відповідати на запитання або надавати інформацію на запит. Тому основну розмову легко поставити на паузу і попросити нейромережу пояснити слово, фразу чи граматичне правило і зрозуміти, які виникли труднощі під час спілкування – після чого знову повернутись до обговорення.

Що стосується мінусів :

! Нейромережа ще не надто розвинена, тому видає неточну інформацію або «вигадую» її. Важливо все перевіряти ще раз. А в процесі перевірки мимоволі знайдуться відповіді на питання.

!Відповідь нейромережі безпосередньо залежить від формулювання завдання, тому відповідь іноді не відповідає питанню.

Література:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.

2. Чат GPT-4: Як це змінює освіту та навчання. URL: <https://ts2.space/uk/%D1%87%D0%B0%D1%82-gpt-4-%D1%8F%D0%BA> (дата звернення: 23.08.2023).

3. Chen Y., Jensen S., Albert L. J., Gupta S., Lee, T. Artificial intelligence (AI) student assistants in the classroom: Designing chatbots to support student success. *Information Systems Frontiers*. 2022. № 25(2). Pp. 1–22.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-348-4-61>

FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN DIGITAL SOCIETY: ADAPTIVE EDUCATION

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ: АДАПТИВНЕ НАВЧАННЯ

Rudnianyn O. I.

*Candidate of Philological Sciences,
Assistant Professor at the Department of
Foreign Languages
Vasyl Stefanyk Precarpathian National
University
Ivano-Frankivsk, Ukraine*

Руднянин О. І.

*кандидат філологічних наук,
асистент кафедри іноземних мов
Прикарпатський національний
університет
імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна*

The increasing importance of foreign languages in the lives of graduates from higher education institutions is becoming more relevant today. The use of modern information technologies in classes requires instructors of foreign language to adapt to new challenges. Modern information technologies are intended to be an effective tool that enhances students' knowledge acquisition, makes learning more interactive, communicative, engaging, visual, and individualized. Even for instructors who are not yet ready to embrace modern